
ADVIES

Ontwerp van besluit van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering tot wijziging van het koninklijk besluit van 25 november 1991 houdende de werkloosheidsreglementering en het besluit van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering van 29 september 2016 betreffende de stage eerste werkervaring

---

Aanvrager	Minister Bernard Clerfayt
Aanvraag ontvangen op	15 december 2025
Aanvraag behandeld door	Commissie Economie
Advies uitgebracht door de Raad van Bestuur op	20 januari 2026
Advies bekrachtigd door de Plenaire vergadering van	11 februari 2026

Brupartners bestaat uit 7 effectieve en 7 plaatsvervangende leden die **de representatieve werkgeversorganisaties (BECI)** vertegenwoordigen, 6 effectieve en 6 plaatsvervangende leden die **de representatieve middenstandsorganisaties** vertegenwoordigen, 2 effectieve en 2 plaatsvervangende leden die **de representatieve werkgeversorganisaties van de social-profitsector (BRUXEO)** vertegenwoordigen en 15 effectieve en 15 plaatsvervangende leden die **de representatieve werknemersorganisaties** vertegenwoordigen (6 ABVV, 6 ACV, 3 ACLVB).

Vooraf

De federale hervorming van de werkloosheid, die op 1 januari 2026 in werking is getreden, heeft een reeks gevolgen voor het gewestelijk beleid.

De beperking in de tijd van de werkloosheidsuitkeringen, die voortaan tot maximaal 24 maanden zijn beperkt, vereist een reeks aanpassingen van de gewestelijke mechanismen opdat deze hun volledige relevantie en doeltreffendheid zouden behouden.

In dit kader legt de gewestregering aan Brupartners een ontwerpbesluit voor waarmee wijzigingen van de maatregelen inzake werkgelegenheidssteun worden ingevoerd.

Zo worden twee aanpassingen voorgesteld:

- Wat de First Stage betreft, deze zou toegankelijk moeten worden vanaf 26 dagen na inschrijving als werkzoekende bij Actiris, in plaats van 78 dagen zoals nu het geval is. Deze wijziging heeft tot doel, meer samenhang te creëren met de beperkte termijnen voor de begeleiding van jongeren door Actiris. In het kader van de federale hervorming is de stage voor beroepsinschakeling namelijk voortaan beperkt tot 6 maanden en de inschakelingsuitkeringen tot 12 maanden.
- Wat de PWA betreft, worden de voorwaarden om in aanmerking te komen gewijzigd. Voortaan komt de begunstigde van het leefloon, de werkzoekende jonger dan 45 jaar, die sinds minstens 12 maanden bij Actiris ingeschreven is, en de werkzoekende ouder dan 45 jaar, die sinds 6 maanden ingeschreven staat, in aanmerking voor deze regeling, ongeacht of hij/zij al dan niet een vervangingsuitkering ontvangt. Deze wijziging is noodzakelijk geworden door de federale hervorming van de werkloosheid, die de werkloosheidsuitkeringen beperkt tot een maximale duur van 2 jaar. Hierdoor komt de huidige voorwaarde om in aanmerking te komen voor PWA (24 maanden ingeschreven zijn als uitkeringsgerechtigde volledige werkloze) *de facto* te vervallen.

Advies

1. Algemene beschouwingen

1.1 Globale hervorming van de werkgelegenheidssteun

Brupartners stelt vast dat de wijzigingen, die in het voorgelegde besluit zijn voorzien, enkel betrekking hebben op de First Stage en de PWA, maar niet op de andere maatregelen inzake werkgelegenheidssteun.

Hoewel **Brupartners** erkent dat de voorgestelde hervorming voor de PWA dringend is omdat deze moet toelaten om de voorwaarden voor geschiktheid aan te passen in functie van de federale hervorming van de werkloosheid, pleit hij voor een globale en structurele hervorming in een breder evaluatiekader en - desgevallend – in het kader van de aanpassing van bepaalde voorzieningen inzake werkgelegenheidssteun, met name in verband met de hervorming van de werkloosheid. **Brupartners** dringt tevens aan op het strikt tijdelijke kader van de hervorming van de PWA-regeling zoals deze wordt voorgesteld, in afwachting van deze meer structurele en globale hervorming.

Brupartners verbaast zich erover en betreurt het dat de inschakelingsbanen in de sociale economie ontbreken in de voorgestelde hervorming. **Brupartners** vraagt de regering om, in het verlengde van de begonnen werkzaamheden en zoals voorgesteld door Actiris, de voorwaarden voor de toegang tot inschakelingsbanen in de sociale economie te herzien, om een snellere toegang voor de doelgroepen te garanderen. Zo zou kunnen worden overwogen om toegang te verlenen na 12 maanden inschrijving als werkzoekende in plaats van 24 maanden. Ook zouden de diplomavereisten kunnen worden geanalyseerd om de regeling uit te breiden.

1.2 Inschrijving bij Actiris

Brupartners dringt erop aan dat personen, die hun recht op werkloosheidsuitkering verliezen, ingeschreven blijven bij Actiris en niet worden geschrapt na hun uitsluiting. Deze inschrijving moet blijven bestaan zonder dat de betrokkenen daarvoor proactief actie moeten ondernemen. Zij moeten altijd kunnen blijven rekenen op een begeleiding door de openbare dienst voor arbeidsbemiddeling, evenals op werkgelegenheidssteun.

1.3 Wijzigingen betreffende de PWA

Behoud van essentiële diensten

Brupartners is zich bewust van het huidige belang van de PWA-regeling in scholen, gemeenten en VZW's en steunt het behoud van de opdrachten die er door de PWA's worden verricht. **Brupartners** erkent in dit opzicht de noodzaak, zoals voorgesteld in het ontwerpbesluit, om de voorwaarden voor het in aanmerking komen voor PWA te wijzigen, teneinde de toegang hiertoe te behouden. **Brupartners** wijst op het essentiële karakter van deze wijziging om de doeltreffendheid van dit mechanisme te vrijwaren en essentiële diensten voor de bevolking in scholen, gemeenten en vzw's te behouden. Gezien het snellere verlies van de werkloosheidsuitkeringen zullen er mogelijk minder werkzoekenden geïnteresseerd zijn in de PWA-regeling, bij gebrek aan de combinatie met andere uitkeringen. Door de inschrijvingsduur te verkorten tot 12 maanden (in plaats van 24 maanden) wordt het mechanisme mogelijk toegankelijk voor meer personen.

Heel wat PWA-werknemers zullen echter binnenkort geen werkloosheidsuitkering meer ontvangen, wat de aantrekkelijkheid van de PWA-voorziening aanzienlijk zal verminderen. Zij zullen er waarschijnlijk voor kiezen om uit de PWA-voorziening te stappen, wat de opdrachten van algemeen nut, die dankzij dit mechanisme worden vervuld, zal beperken.

De onmogelijkheid om personen met een PWA-status aan te werven zou hierdoor een nadelige impact hebben op de betrokken diensten en op de burgers. Wat bijvoorbeeld schoolopvang betreft, zouden de kosten kunnen worden doorberekend aan de gezinnen. Deze zouden in dit geval gedwongen worden om meer te betalen of minder beschikbaar te zijn op de arbeidsmarkt om voor hun kinderen te zorgen, wat contraproductief zou zijn in het kader van het politieke streven naar een hogere tewerkstellingsgraad.

De wijziging van de werkloosheidsregelgeving zal tijdelijk een betere coördinatie vereisen tussen de OCMW's, Actiris en de gemeenten om begunstigden, die in aanmerking komen en in PWA willen werken, door te verwijzen naar de instellingen die daar het meest behoefte aan hebben.

Minimumloon

Brupartners stelt zich vragen bij de verenigbaarheid van de in het ontwerpbesluit doorgevoerde wijzigingen met de Belgische wetgeving op het minimumloon en de Europese richtlijnen terzake, meer bepaald voor prestatieverleners zonder uitkering (en waarvoor het PWA het enige inkomen wordt of eventueel wordt gecombineerd met andere inkomsten uit werk). Hij roept in dit verband op tot de grootste voorzichtigheid.

Toegang voor 12 maanden

Brupartners wijst erop dat de PWA-regeling in het Waalse gewest voortaan toegankelijk is vanaf 12 maanden inschrijving als werkzoekende maar ook, geval per geval, voor personen wier inzetbaarheid als laag of zeer laag wordt beschouwd, zelfs vóór het verstrijken van deze termijn. Deze beoordeling wordt uitgevoerd door de openbare dienst voor arbeidsvoorziening. **Brupartners** vraagt om deze mogelijkheid in het Brussels gewest in te voeren, zodat bepaalde groepen, die ver van de arbeidsmarkt af staan, sneller kunnen worden geactiveerd en het behoud van de vervulde opdrachten kan worden gegarandeerd.

PWA en Leefloon

Brupartners vraagt de regering om haar federale tegenhanger te wijzen op het belang om bij de vaststelling van het bedrag van het leefloon geen rekening te houden met inkomsten die via de PWA-regeling worden ontvangen. Deze inkomsten mogen geen invloed hebben op de vaststelling van dit bedrag, want anders raken sommige PWA-werknemers op contraproductieve wijze ontmoedigd om deel te nemen aan het mechanisme, dat bedoeld is om personen die ver van de arbeidsmarkt staan, in te schakelen.

Vrijwillig karakter van de PWA-banen

Voor zover nodig herinnert **Brupartners** eraan dat PWA-banen op vrijwillige basis moeten kunnen worden ingevuld, zodat deze echt ten goede kunnen komen aan de werkzoekende en zijn inschakeling.

De regeling in het kader van een meer globale hervorming

In het kader van een meer structurele en globale hervorming, gelet op de beperkingen van het PWA-model, met name voor werknemers die geen uitkering meer ontvangen, benadrukt **Brupartners** de noodzaak om snel en in een bredere evaluatiecontext een denkproces op gang te brengen over de regeling, de aantrekkelijkheid ervan voor de begunstigen, de wettigheid en de haalbaarheid ervan, en desgevallend in het kader van de aanpassing van bepaalde regelingen inzake werkgelegenheidssteun, met name in verband met de werkloosheidshervorming.

1.4 Wijzigingen betreffende de First Stage

Budgettaire overwegingen

Brupartners benadrukt dan wel het belang van deze regeling, maar vraagt ook om aandacht voor de mogelijke budgettaire gevolgen van de openstelling van de First Stage voor een nieuw publiek, aangezien niet precies te voorspellen is hoe jongeren, waarop deze ruimere toegang betrekking heeft, zullen reageren. In de huidige budgettaire context moet men meer dan ooit voorzichtig zijn.

Laaggeschoolde jongeren

Brupartners verwelkomt de verkorting van de activeringsperiode van de First Stage voor laaggeschoolde jongeren. De nieuwe voorwaarden voor toegang tot inschakelingsuitkeringen (diplomavereiste) kunnen er namelijk toe leiden dat bepaalde jongeren uit het institutionele radarveld

verdwijnen. Met de voorgestelde wijziging zouden zij na hun inschrijving bij Actiris sneller toegang krijgen tot bepaalde diensten.

***